

YARGITAY

22. HUKUK DAİRESİ

Esas No.	2017/2144
Karar No.	2017/2357
Tarihi:	16.02.2017

<u>İlgili Kanun / Madde</u>
4857 S. İşk. /57

- **USULİ KAZANILMIŞ HAK**
- **BOZMA KARARINA UYMA İLE USULİ KAZANILMIŞ HAK DOĞABİLECEĞİ**
- **YARGITAY BOZMA KARARININ DIŞINDA TUTULAN HAKLAR İÇİN DE USULİ KAZANILMIŞ HAK DOĞABİLECEĞİ**

ÖZETİ Bilindiği üzere; 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nda "usuli kazanılmış hak" kavramına ilişkin açık bir hüküm bulunmamaktadır. Bu kurum, davaların uzamasını önlemek, hukuki alanda istikrar sağlamak ve kararlara karşı genel güvenin sarsılmasını önlemek amacıyla Yargıtay uygulamaları ile geliştirilmiş, öğretide kabul görmüş ve usul hukukunun vazgeçilmez, ana ilkelerinden biri haline gelmiştir. Anlam itibarıyla, bir davada, mahkemenin ya da tarafların yapmış olduğu bir usul işlemi ile taraflardan biri lehine doğmuş ve kendisine uyulması zorunlu olan hakkı ifade etmektedir. Mahkemenin, Yargıtay'ın bozma kararına uyması ile bozma kararı lehine olan taraf yararına bir usuli kazanılmış hak doğabileceği gibi, bazı konuların bozma kararı kapsamı dışında kalması yolu ile de usuli kazanılmış hak gerçekleşebilir. Hükmün bir kısmının bozma kapsamı dışında bırakılmasının amacı bu kısımların doğru olduğunu belirlemek, bozmanın sınırlarını çizmek ve bu şekilde usuli kazanılmış hakları oluşturup, korumaktır. Yargıtay tarafından bozulan bir hükmün bozma kararının

kapsamı dışında kalmış olan kısımları kesinleşir. Kesinleşmiş bu kısımlar, lehine olan taraf yararına usuli kazanılmış hak oluşturur.

Usuli kazanılmış hakkın hukuki sonuç doğurabilmesi için; bir davada, ya taraflar ya mahkeme ya da Yargıtay tarafından açık biçimde yapılmış olan ve istisnalar arasında sayılmayan bir usul işlemi ile taraflardan biri lehine doğmuş ve kendisine uyulması zorunlu olan bir hakkın varlığından söz edilebilmesi gerekir

Taraflar arasında görülen dava sonucunda verilen kararın, temyizden incelenmesi davacı vekili tarafından istenilmekle, temyiz talebinin süresinde olduğu anlaşıldı. Dava dosyası için Tetkik Hakimi ... tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Davacı İsteminin Özeti:

Davacı, davalı işyerinde 01.04.2008-31.07.2012 tarihleri arasında makine mühendisi olarak çalıştığını, iş sözleşmesinin kendisi tarafından işyerinde gördüğü psikolojik baskılar ve anlaşmazlıklar nedeni ile 31.07.2012 tarihinde ihtar çekerek feshedildiğini bildirerek kıdem tazminatı ile yıllık izin ve genel tatil alacaklarının tahsilini talep etmiştir.

Davalı Cevabının Özeti:

Davalı, davacının düzenli olarak işe gelmediğini, işini yaparken özensiz davrandığını, davacının genel tatillerde çalışmadığını, kendilerinin davacıyı işten çıkarmadığını ve başka bir alacağının bulunmadığını savunarak davanın reddini istemiştir.

Mahkeme Kararının Özeti:

Mahkemece, bozma ilamına uyma kararı verilerek yapılan yargılama sonucunda yazılı gerekçeyle davanın reddine karar verilmiştir.

Temyiz:

Karar süresi içinde davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Gerekçe:

1-Dosyadaki yazılara, toplanan delillerle kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere göre davacının aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2-Bilindiği üzere; 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nda "usuli kazanılmış hak" kavramına ilişkin açık bir hüküm bulunmamaktadır. Bu kurum, davaların uzamasını önlemek, hukuki alanda istikrar sağlamak ve kararlara karşı genel güvenin sarsılmasını önlemek amacıyla Yargıtay uygulamaları ile geliştirilmiş, öğretide kabul görmüş ve usul hukukunun vazgeçilmez, ana ilkelerinden biri haline gelmiştir. Anlam itibarıyla, bir davada, mahkemenin ya da tarafların yapmış olduğu bir usul işlemi ile taraflardan biri lehine doğmuş ve kendisine uyulması zorunlu olan hakkı ifade etmektedir.

Mahkemenin, Yargıtayın bozma kararına uyması ile bozma kararı lehine olan taraf yararına bir usuli kazanılmış hak doğabileceği gibi, bazı konuların bozma kararı kapsamı dışında kalması yolu ile de usuli kazanılmış hak gerçekleşebilir. Hükmün bir kısmının bozma kapsamı dışında bırakılmasının amacı bu kısımların doğru olduğunu belirlemek, bozmanın sınırlarını çizmek ve bu şekilde usuli kazanılmış hakları oluşturup, korumaktır.

Yargıtay tarafından bozulan bir hükmün bozma kararının kapsamı dışında kalmış olan kısımları kesinleşir. Kesinleşmiş bu kısımlar, lehine olan taraf yararına usuli kazanılmış hak oluşturur.

Usuli kazanılmış hakkın hukuki sonuç doğurabilmesi için; bir davada, ya taraflar ya mahkeme ya da Yargıtay tarafından açık biçimde yapılmış olan ve istisnalar arasında sayılmayan bir usul işlemi ile taraflardan biri lehine doğmuş ve kendisine uyulması zorunlu olan bir hakkın varlığından söz edilebilmesi gerekir.

Somut olayda, mahkemece verilen hüküm, davalı temyizi üzerine 7. Hukuk Dairesi tarafından incelenerek, işçinin haklı feshinin ispatlanamadığından bahisle kıdem tazminatı talebinin reddine yönelik olarak bozulmuş, bozma üzerine yapılan yargılamada mahkemece bozma ilamına uyulmakla bozma gerekleri yerine getirilmişse de bozma kapsamı dışında bırakılan yıllık ücretli izin alacağına reddine hükmedilmiştir. Bozma ilamına uyulmakla davacı lehine usuli müktesep hak olduğu gözetilmeksizin dava konusu yıllık ücretli izin alacağı hakkında önceki gibi karar verilmesi gerekirken usuli kazanılmış hak ilkesi dikkate alınmadan yazılı şekilde karar verilmesi hatalıdır.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebeplerden **BOZULMASINA**, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 16.02.2017 gününde oybirliğiyle karar verildi.